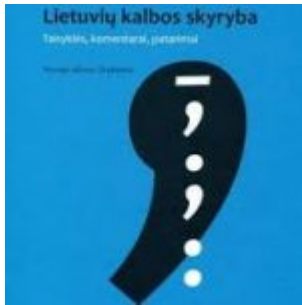

Pagalbiniai žodžiai šalia skiriamųjų sakinio dalių: sintaksinės interpretacijos ir skyrybos variantai

Tekste, sakinyje bet koks kalbos vienetas turi reikšmę, jei ją suprantame kaip paskirtį, užduotį kokiam nors dalykui atlikti. Vieni žodžiai turi jungimo paskirtį, juos ir vadiname jungtukais ar jungiamaisiais žodžiais, kiti suteikia sakinio ar viso teksto turiniui modalinę atspalvį - pabrėžimą, nuneigimą, tvirtinimą, abejojimą ir pan., ir tai parodo dalelytės. Absoliučios daugumos žodžių paskirtis perteikti turinį, išreikšti kažką, kas norima pasakyti sakinyje, - įvardyti daiktus, reiškinius, veiksmus, aplinkybes, ypatybes ir pan. Todėl pastarieji vadinami reikšminiais žodžiais, o anksčiau paminėtieji - pagalbiniais žodžiais. Būtent tie pagalbiniai žodžiai, pavartoti šalia reikšminių, ir gali kelti sunkumų skiriant sakinio dalis.

Albinas Drukteinis | Klaipėdos universitetas

Sunkumų kyla dėl to, kad kalbos vienetai, be pagrindinės savo paskirties, gali atlikti ir antrines funkcijas – konkrečiame sakinyje įgauti kitos gramatinės žodžių grupės ypatybes ir jų paskirtį. Taip būna ir su reikšminiais žodžiais. Pavyzdžiui,rieveiksmis *paprastai* pagal savo kaiprieveiksmio statusą kalboje reiškia veiksmo atlikimo būdą, pvz.: *Dabar tą problemą paaiškinsiu **paprastai***. Bet jis gali netekti tos reikšmės ir parodyti tam tikrą sakomo dalyko vertinimą, vadinamąjį modalumą. Taip jis pašalinamas iš sakinio sintaksinių ryšių tinklo ir galimas išskirti kaip modalinis žodis. Iš dalies jis tampa pagalbiniu, nors kalbos dalių

klasifikacijoje prieveiksmiai pagalbiniais nelaikomi.

Tikrieji pagalbiniai žodžiai (jungtukai, dalelytės, prielinksniai), kad ir neturėdami leksinės reikšmės, gali keisti savo paskirtį, tiksliau sakant, teksto autorius gali juos pavartoti ne pagrindine paskirtimi. Jungtukai lengvai virsta dalelytėmis, netekę jungimo paskirties, pvz.: **Ir** koks gi tu draugas! Na **ir** dienele... Prijungiamasis jungtukas *kad* netenka savo paskirties samplaikose su kitais jungtukais poriniuose jungtukuose, pvz.: *Atėjusieji galėjo veltui pasirinkti **kad ir** padėvėtų, **bet** neprastų drabužių*. Bet ir dalelytės gali turėti jungtuko paskirtį, pvz.: **Vos** sugužėjome į priemenę, prapliupo tikra liūtis (dalelytė vos prijungia laiko reikšmės šalutinį sakinį). *Visi paukščiai išsigandę pakilo į orą, **tik** varna, tupėdama ant šakos, dar žvalgėsi suabejojusi pavojumi* (dalelytė *tik* sujungia sudėtinio sujungiamojo sakinio dėmenis, beje, išlaikydama savo išskirties reikšmę).

Pavartoti šalia skiriamųjų sakinio dalių aptariamieji žodžiai gali turėti skirtingą paskirtį, atlikti arba pagrindinę, arba antrinę funkciją, ir teksto autorius turi suprasti, kaip norima jų paskirtį parodyti skyrybos ženklais, atpažinti tuos skirtumus, suderinti su bendrąja teksto prasme.

Kai jungtukai turi jungimo paskirtį, po jų einančiai išskiriamajai sakinio daliai nepriklauso ir ženklas rašomas po jungtuko ir po išskiriamos sakinio dalies.

Tokia sakinio dalis gali eiti po sujungiamųjų jungtukų, pvz.:

*Pastarasis priekaištas buvo nemalonus **ir, tiesą sakant**, politiškai nekorektiškas. Metalas šiandien siūlo daugybę galimybių(,) **ir(,) autoriams įtempus fantaziją(,) belieka jomis pasinaudoti. Šie augalai gali visiškai sudžiūti, **bet(,) užėjus liūčių sezonui(,) atsigauna ir sužaliuoja. Siekiama ne įstatymų skaičiaus, **o(,) nepamirštant ir jų reikalingumo(,) įstatymų kokybės.*******

Pirmame sakinyje jungtukas *ir* jungia vienaarūšes sakinio dalis, o po jo išskiriamas įterpinys. Antrame sakinyje jungtukas jungia sudėtinio sudedamojo sujungimo sakinio dėmenis, prieš jį gali būti rašomas kablelis, po jungtuko yra pavartota išplėstinė padalyvinė aplinkybė, pagal taisyklės skiriama pasirenkamai, bet sumanius skirti išskiriama iš abiejų pusių – po jungtuko ir po aplinkybės. Po jungtukų einančios tokios aplinkybės nėra labai savarankiškos, neturi bent kiek ryškesnės išskiriamosios intonacijos, todėl dažniau neskiriamos, jei autoriui neaktualu paryškinti, pasakyti priduriama aplinkybe sakomo dalyko. Kituose

sakiniuose taip pat pasirenkamai skiriamos padalyvinės aplinkybės eina po priešinamųjų vienaarūšės sakinio dalis jungiančių jungtukų.

Gali pasitaikyti, kad kitos priežastys verčia išskirti pasirenkamai skiriamą aplinkybę. Sakinyje *Tokie karininkai vadovauti tuometinei besikuriančiai Lietuvos kariuomenei* **ne tik** netiko, **bet ir, būdami jos sudėtyje**, kėlė realią grėsmę vienaarūšės sakinio dalis jungia porinis jungtukas **ne tik** netiko, **bet ir** kėlė. Neišskiriant pusdalyvinės aplinkybės *būdami jos sudėtyje* skaitytojui gali atrodyti, kad *ir* turi pabrėžiamąją (dalelytės) paskirtį ir jį būtų galima išskirti kartu su aplinkybe, plg. *Šalis, ir neturėdama gamtinių išteklių, pasiekė aukštą ekonominio išsivystymo lygį.*

Vienarūšės sakinio dalis jungiantys jungtukai *ir, ar, arba* kai kada suklaidina rašantįjį, kai skiriamoji sakinio atkarpa yra pavartojama prieš juos, pvz.:

Pavyzdžiui, žmogus reguliariai tikrinasi sveikatą, siekdamas išvengti ligų, vietoj mėsainio valgo salotas, kad nepriaugtų svorio, arba ginčo metu „prikanda liežuvi“, kad neįsiveltų į muštynes. Vaizdo įrašai, kuriuose paaiškinamos procedūros, gali padėti pacientams suprasti, kas jų laukia, ir taip sumažinti nerimą. Tai padėtų vaikams išmokti pažinti save, bendradarbiauti, sugyventi, išsiaiškinti, kokios šiuolaikinės visuomenės problemos aktualios ne tik artimai aplinkai, bet ir pasauliui, bei prisidėti prie visiems opių problemų sprendimo.

Pirmame sakinyje jungtukas *arba* jungia vienaarūšius tarinius, o prieš jį įsiterpia šalutinis sakinytis – jį privalome išskirti iš abiejų pusių. Taip pat ir antrame sakinyje šalutinis įsiterpia prieš vienaarūšės jungiantį jungtuką ir yra išskiriamas. Trečiame sakinyje *bei* net labiau nei *ir* sujungia vienaarūšės bendratimi reiškiamas sakinio dalis, o prieš jį pavartotas šalutinis sakinytis išskiriamas iš abiejų pusių.

Ir prijungiamieji jungtukai panašiai atlieka savo pagrindinę prijungimo funkciją sudėtinio prijungiamojo sakinio šalutinio dėmens pradžioje, o po jų privalomai ar pasirenkamai skiriama sakinio dalis atibojama skyrybos ženklais, pvz.:

Ir galu gale svarbiausia tai, kad, skirtingai negu konsultantai, rengiantys restruktūrizacijos projektą, reorganizacijos proceso konsultantai turi likti įmonėje, kol bus realizuotas projektas. Akivaizdu, kad(,) renkant vardus(,) lietuviškumas nebuvo pats svarbiausias kriterijus.

Sakinio pradžioje pavartotų sujungiamųjų jungtukų jungiamoji paskirtis nėra tokia akivaizdi, nes jie tą sakinį jungia su ankstesniu tekste pavartotu sakiniu, galbūt ir ne šalia, o toliau esančiu. Todėl reikia atidžiau patikrinti, ar jungtukas sugretina, supriešina ankstesnį tekstą su visu sakinio turiniu, ar reikalingas tik išskiriamai sakinio daliai. Sakinyje *Tačiau, priešingai negu minėtuose tyrimuose, mūsų mokyklinio amžiaus šia liga sergančių tiriamųjų agresyvumo lygis yra statistiškai reikšmingai aukštesnis* jungtukas *tačiau* išskiriamajai sakinio daliai nėra reikalingas, o ir be teksto galima suprasti, kad šio sakinio teiginys yra supriešinamas su priešingu teiginiu, esančiu ankstesniame tekste.

Jau iš anksčiau pateikto palyginamojo pavyzdžio su *ir* buvo galima suprasti, kad jungtukai, netekę jungiamosios paskirties, šliejasi, kaip ir dalelytės, prie išskiriamųjų sakinio dalių, suteikdami tik tam tikrą jungtuko reikšmės atspalvį. Ypač dažnai taip pasikeičia jungtukas *o*.

Jungtukas *o* ne taip ryškiai supriešina teiginius, kaip jungtukai *bet, tačiau* – jis gali tik sugretinti sakomus dalykus, todėl lengviau pavartojamas ne jungimo santykiams reikšti. Jis gali prisišlieti prie šalutinio dėmens, pvz.:

Pirmenybė teikiama Europos, o jei tokių nėra, tarptautinių normatyvinių dokumentų atitinkamiems punkтам. Darbo užmokestis mokamas du kartus per mėnesį, o jeigu darbuotojas prašo, – kartą per mėnesį.

Dažnai pavartojamas su įterpiniu, pvz.:

Jie visi atvirai meluoja, o paprastai kalbant, šmeižia vienas kitą. Ryšys yra savitarpio pasitikėjimas, atsakomybė, palaikymas, atlaidumas klaidoms, o svarbiausia – gebėjimas atrasti taikius būdus spręsti visus klausimus ir nesutarimus. Įgyvendinus tikslingus šių sričių patobulinimus, galima plėtoti tvaresnį ir įtraukesnį požiūrį į ligų prevenciją, naudingą visoms susijusioms šalims, o svarbiausia, naudotojui (pacientui).

Gali eiti šalia aiškinamosios sakinio dalies ar modalinio žodžio, pvz.:

Tikslai yra pagrindinė šio dokumento, o kartu ir apskritai narystės Europos Sąjungoje(,) prasmė Lietuvai. Pirmas išpūdis – gandas absurdiškas, net juokingas, o iš tikrųjų(,) labai gudriai sukomponuotas.

Taip pat jis kartu skiriamas ir su kitomis pasirenkamai skiriamomis sakinio

dalimis, pvz.:

*Vokiečių kalbą buvo gerai pramokęs jau mokykloje, o **įkopęs į ketvirtuosius studijų metus**(,) mintinai deklamuodavo Gėtės eiles.*

Išlikusios priešinamosios bei gretinamosios reikšmės atspalvis lemia, kad kablelis prieš jungtuką rašomas ir tais atvejais, kai sakinio dalis gali būti neišskiriama. Pakitusią jungtuko paskirtį, o kartu ir skyrybos pakitimus galima patikrinti išleidus skiriamąją sakinio dalį ir palikus jungtuką: netekęs jungimo paskirties, vienas o bus beprasmis, griaus sakinio gramatiškumą, sakinyš bus nesuprantamas.

Panašiai šis jungtukas gali būti pavartojamas bei skiriamas ir sakinio pradžioje, o tikrinant gretinti reikia su ankstesniu sakiniu, pvz.:

*Rudenį iškeltuose inkiluose žiemoti likę paukščiai slepiasi nuo šalčio, vėjų, praleidžia ilgas, žvarbias naktis. **O jei juose randa sausų medžio pjuvenų, jaučiasi kaip natūraliame medžio uokse.***

Kiek kitaip šio ir kitų jungtukų skyrybos klausimas sprendžiamas, kai jie vartojami su žodžiais *atvirkščiai, priešingai*.

Pavartoti su lyginamosiomis konstrukcijomis, žodžiai *atvirkščiai, priešingai* eina įvardiniais (jungiamaisiais) aiškinamųjų sakino dalių žodžiais, o tokios sakinio dalys išskiriamos privalomai, pvz.:

*Rudenį, **priešingai nei pavasari**, nakties šalnų nieko negąsdina. Liepos, **atvirkščiai negu kaštonai**, auga labai greitai.*

Pavartoti vieni, jie eina įterpiniais ir yra išskiriami, pvz.:

*Rudenį, **priešingai**, nakties šalnų nieko negąsdina.* [Prieš tai turėjo būti teiginys, kad kitu metu šalnų bijomasi.] *Liepos, **atvirkščiai**, auga labai greitai.* [Prieš tai turėjo būti teiginys, kad kažkas kitas auga lėtai.]

Jei prieš juos pavartojamas jungtukas ir jei jis turi jungiamąją paskirtį, jie išskiriami – ženklai rašomi po jungtuko ir po įterpinio, suprantama, ir prieš jungtukus *o, bet, tačiau, prireikus ir prieš ir, ar*, pvz.:

Politiko retorinis tonas, verbalinis ir neverbalinis elgesys gali socialinę atstumą

nuo rinkėjų sumažinti **arba, priešingai**, jį padidinti. Kuo daugiau laiko farmacijos specialistai skyrė konsultavimui, tuo labiau jie buvo patenkinti darbu(,) ir, **atvirkščiai**, specialistai, jaučiantys didesnę pasitenkinimą darbu, teikė išsamesnę konsultaciją. Ne verslo dalyviai turėtų taikytis prie valdžios, bet, **atvirkščiai**, valdžia turi tarnauti šalies gyventojams, taigi ir verslo dalyviams.

Bet teksto autorius gali šiais žodžiais pranešti skaitytojui ar pašnekovui priešingybės egzistavimą ir toliau sakiniu apibūdinti jos turinį. Sintaksiškai jie jau interpretuojami kaip apibendrinti, suglausti teiginiai ar sakinio dalys, galimos išplėtoti į savarankišką teiginį, bet ne kaip įterpiniai. Aišku, skyryba ir intonacija bus kitokia – krentančioji teiginio intonacija, pvz.:

*Apie juos rašo laikraščiai, kuriami filmai, niekas jų nesmerkia, **atvirkščiai** [atvirkščiai daro] – arba gerbia, arba bijo. Žmonės, kuriems leidžiama prisiimti riziką ir klysti daugiau nei kartą, nėra organizacijos išrinktieji; **priešingai** [priešingai būna] – nesėkmių maratonas dažniausiai atsisuka prieš juos pačius.*

Skyrybos ženklus lemia jau ne įterpinio, o kitos sintaksinės priežastys. Po apibendrinto konstatavimo eina paaiškinimas, perteiktas arba aiškinimo, priežasties reikšmės vienu ar keliais, arba aiškinamuoju sakiniu. Abiem atvejais taisyklės numato brūkšnį. Prieš apibendrinto konstatavimo žodžius rašomi ženklai laikantis bendrųjų skyrybos taisyklių.

Prieš tokius apibendrinamuosius teiginius pavartoti jungtukai atlieka pagrindinę savo funkciją – parodo ankstesnės dalies ryšį su apibendrintu teiginiu, todėl negali būti nuo jo atskirti, pvz.:

*Šuo gali gulėti pasislėpęs tolimame aptvaro ar būdos kampe **arba atvirkščiai** – bėgioti aplink aptvarą, užšokti ant būdos ir nušokti nuo jos, drebtį visu kūnu nuo prisilietimo ir bandyti kąsti. Naujoji kryptis anaipol nemenkina mokytojo vaidmens, **o priešingai** – iš jo laukiama didesnės, visapusiškos kompetencijos, gebėjimų ir atsakomybės ne vien už žinias, bet ir už vaiko brandą. Dėl mažėjančio bendro periferinio pasipriešinimo raumenų kraujotaka intensyvėja(,) **ir priešingai** – aukštas diastolinis arterinio kraujo spaudimas rodo padidėjusį periferinį pasipriešinimą.*

Pirmame sakinyje jungtukas *arba* jungia vienu ar keliais sakinio dalis ir prieš jį kablelio negali būti, antrame – kablelis būtinas prieš tokios grupės jungtukus, trečiame – kablelis gali būti kaip tarp sudedamuoju jungtuku sujungtų sudėtinio

sakinio dėmenų.

Čia galima pridurti, kad po aptariamųjų žodžių vietoje brūkšnio gali būti dvitaškis, jei toliau eina sakinio struktūrą turintis dėmuo – sudėtinio sakinio aiškinamojo santykio dėmenys gali būti atskirti dvitaškiu arba brūkšniu, pvz.:

*Kiekvienas falsifikatas čia nuolatos virsta originalu **ir priešingai**: originalios prekės pristatomos kaip falsifikatas. Žmogus yra kartu ir išmintingas, ir nuosaikus, jei žino, kas yra gėris bei grožis, ir gyvena pagal šį žinojimą; ir **atvirkščiai**: žinodamas, kas yra bjauru, vengia šito.*

Bet tarp tarinių ar kitų sakinio dalių gali būti tik brūkšnys, plg.:

*Eisena yra apimta iškilmingos ir susireikšminančios nuotaikos, religinių jausmų ir pagavų, jaudulio ir nerimastingumo arba **priešingai** – tingios ramybės.*

Gali kontekstas bent kiek aiškiau neparodyti, ar šį žodį reikia suprasti kaip apibendrintą priešingumo konstatavimą, ar kaip įterpinį. Tada renkiasi skyrybą pagal norimą teiginių dėstymo būdą, atitinkamai skirsis ir intonacija (antrame sakinyje įterpimo, nesustabdančio minties judėjimo, intonacija), plg.:

*Politinio lyderio retorika gali būti vulgari, karšta, tiesmukiška arba **priešingai** – politkorektiška, atsargi.*

*Politinio lyderio retorika gali būti vulgari, karšta, tiesmukiška arba, **priešingai**, politkorektiška, atsargi.*

Sakinio pradžioje pavartoti minimi žodžiai interpretuojami ir skiriami taip pat, tik supriešinimo santykis yra su ankstesniu sakiniu, pvz.:

*Tokioje atmosferoje didžiūnų melas nebaudžiamas. **Priešingai** – jis toleruojamas ir dargi be jokios gėdos šlovinamas. Saugoti šias teises ir laisves yra valstybės priedermė, nes kitaip valstybė nebūtų žmogui reikalinga. **Ir atvirkščiai** – jei valstybė nesaugotų ir negintų žmogaus teisių – ar galėtų egzistuoti pati valstybė?*

Žinoma, ir šia yra galimybė sintaksiškai interpretuoti bei skirti kitaip, plg.:

***Ir atvirkščiai** – stimulus, kuris yra suvokiamas kaip ilgalaikė grėsmė, pasižymi ilgalaikio iššūkio ir įveikos mechanizmo cheminės reakcijos sužadinimu.*

*Ir, **atvirkščiai**, stimulus, kuris yra suvokiamas kaip ilgalaikė grėsmė, pasižymi*

ilgalaikio iššūkio ir įveikos mechanizmo cheminės reakcijos sužadiniu.

Kita pagalbinių žodžių grupė – dalelytės paprastai prisišlieja pagal prasmę prie išskiriamųjų sakinio dalių ir šios išskiriami kartu su jomis, pvz.:

*Kai kurie augalai, **ypač invaziniai**, užgožia ir išstumia vietines augalų rūšis. Valstybės institucija nesistengė ieškoti šios problemos sprendimo, **net priešingai** – buvo bandoma tai aiškinti nesusikalbėjimu ir viską užglaistyti Atklydėlis(,) **dar nesuprasdamas padėties rimtumo**(,) bandė pajuokauti ir ketino eiti toliau.*

Kartu vėl dar kartą priminti, kad dalelytė gali turėti jungtuko paskirtį tam tikros priešpriešos santykiui perteikti. Tada ji reikalinga sakiniui ir į išskiriamąją sakinio dalį neįeina, net ir pavartota sakinio pradžioje, – rodo savarankiškų sakinių priešpriešos santykį, pvz.:

*Bet kiekviena save gerbianti šeima visuomet turi daugybę vyno butelių. **Tik, skirtingai negu mes**, neišgeria jų iš karto ir nebėga į parduotuvę „paskutinio“ pirkti.*

Taip pat kartu su dalelytėmis skiriami ir šalutiniai dėmenys, kai jos pabrėžia, įtraukia tam tikru santykiu šalutinį, pvz.:

*Matyt, šios problemos nenorima spręsti, **bent kol nebus priimtas kitų metų biudžetas**. Tokio politinių jėgų santykio pakeisti nebūtų įmanoma, **nebent jei būtų surengti nauji rinkimai**. Būdavo be galo įdomu stebėti šias botanikų ekspedicijas, **ypač kai jos būdavo rengiamos gamtos draustiniuose**. Sodybos tvarkymo darbų galėsime imtis, **galbūt kai atostogas turėsime vasarą**.*

Esant dalelytei su šalutiniu dėmeniu prijungiamojo sakinio pradžioje, dalelytė gali būti susijusi arba su šalutiniu, arba su pagrindinio sakinio kuriais nors žodžiais. Jei pagal prasmę ji tinka pagrindiniam sakiniui, turi būti atribojama nuo šalutinio, pvz.: *Gal, **kad tėvas buvo čia svarbus žmogus**, man ne visi viską sakydavo*. Bet jei susijusi su šalutiniu, skiriama kartu, pvz.: ***Gal kad neturėjau drąsos atsisakyti**, teko dirbti tokius nemalonus darbus*. Jei sakinio ar teksto prasmė leidžia sieti ir su vienu, ir su kitu dėmeniu, galima rinktis labiau tikėtiną variantą. Taisyklė visais šiais atvejais formuluojama kaip pasirenkamoji, ir tik teksto autorius bei bendresnė prasmė lemia aktualųjį skyrybos variantą.

Beje, šalutiniai dėmenys skiriami kartu ir su savarankiškesniais žodžiais, pvz.:

Šią sutartį būtina pasirašyti, **juo labiau kad** jai jau pritarė vadovas. Teismo išvados nebeaktualios, **tuo labiau kad** jos negalioja atgaline tvarka. Tačiau(,) viršijus šią ribą, **tai yra kai amoniakas sudaro 99 %**, degimo procesas nepasireiškė.

Visų modalinių žodžių, pavartotų su skiriamomis sakinio dalimis, skyryba taisyklėse nėra apibūdinta. Dalis jų yra dalelytės (*antai, galbūt, mat, štai, taigi, turbūt*), bet didesnė dalis –rieveiksmiai, prielinksninės konstrukcijos, tačiau jų užduotis sakinyje – parodyti subjektyvią kalbėtojo nuostatą turinio atžvilgiu, ir tuo jie pritampa prie visų kitų dalelių. Todėl nuoseklu laikytis vienodos, anksčiau aptartos skyrybos – skirti kartu su išskiriama sakinio dalimi, nors pavieniai modaliniai žodžiai gali būti išskiriami, pvz.:

Ruošinių keistiems medžio dirbiniams prisirinkdavo sode, **paprastai kai naikindavo persenusius vaismedžius**. Sniego lopinių likdavo net iki balandžio pabaigos, **labiausiai kur nepasiekdavo tiesioginiai saulės spinduliai**.

Daugelis modalinių žodžių eina įvardiniais aiškinamųjų sakinio dalių žodžiais, o jie nuo likusios dalies nėra atskiriami, ir tai paremia tokią skyrybą visais aptartaisiais atvejais, plg.: *Rudens pradžioje, paprastai rugsėjo pabaigoje(,) nutįsta voratinklių siūlai*. Taip skiriama net jei aiškinamoji sakinio dalis yra šalutinio sakinio sandaros, plg.: *Ne vienas susirūpina sveikata per vėlai, paprastai kai jaučia stiprius ligų simptomus*. Tik lyginamieji šalutiniai sakiniai aiškinamosiose sakinio dalyse su išskirties įvardiniais žodžiais *atvirkščiai, priešingai, skirtingai* gali būti atskirti nuo įvardinių žodžių, nes tie žodžiai yra savarankiškesnės reikšmės, nepriklauso modaliniams žodžiams, plg.: *Žmogus, priešingai(,) negu galėtų atrodyti, ir šiandien be atvangos trokšta dvasinių vertybių*.

Kalbėtojas, teksto autorius turi gana daug raiškos būtų pasirinktai minčiai rutulioti, reikšmės atspalviams sukurti. Vienas iš jų yra ir skyrybos variantų bei ženklų, tinkamiausiai perteikiančių norimą minties niuansą, pasirinkimas. Svarbu tas galimybes suprasti ir jomis pasinaudoti.

Straipsnių ciklas „Lietuvių kalbos naujovės ir įdomybės“. Straipsnį rėmė Valstybinė lietuvių kalbos komisija.

Jei norėtumėte publikuoti visą straipsnį ar jo dalį, prašom nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.